

พรวีไพ แจ่มจำรัส 2554: การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษา โลกทัศน์ และ
บุคลิกภาพของผู้ประพันธ์ในวรรณกรรมนิราศสุนทรภู่ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์ชลอ รอดลอย, ศศ.ม. 282 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ภาษาประกอบด้วย การใช้คำแสดง
อารมณ์ต่างๆ คำซ้ำ คำสัมผัส ภาพพจน์ และการศึกษาโลกทัศน์ที่สัมพันธ์กับบุคลิกภาพของ
ผู้ประพันธ์ในวรรณกรรมนิราศของสุนทรภู่

ข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยเรื่องนี้คือ นิราศ จำนวน 9 เรื่อง ของสุนทรภู่

ผลการวิจัย **ส่วนที่ 1** พบการใช้ภาษา แบ่งเป็น **ลักษณะที่ 1** การใช้ถ้อยคำที่แสดงอารมณ์
ความรู้สึก ได้แก่ ถ้อยคำที่แสดงบุคลิกภาพด้านอารมณ์ที่มีความสุนทรีย์ มีความสุข ความสดชื่น
เมื่อสัมผัสกับความงามของธรรมชาติ ถ้อยคำที่แสดงบุคลิกภาพด้านอารมณ์เสียดาย อาลัยอาวรณ์
เมื่อพรากจากสิ่งที่รัก ถ้อยคำแสดงบุคลิกภาพด้านอารมณ์โศกเศร้า เสียใจ ถ้อยคำที่แสดงบุคลิกภาพ
ด้านอารมณ์โกรธเกรี้ยว เคืองแค้น ถ้อยคำที่แสดงบุคลิกภาพด้านอารมณ์ขบขัน ล้อเลียน สนุกสนาน
ถ้อยคำแสดงบุคลิกภาพด้านอารมณ์สงสารและเห็นใจผู้อื่น **ลักษณะที่ 2** พบการใช้คำซ้ำ แสดง
บุคลิกภาพของคนขี้กลัว ว่าเหว **ลักษณะที่ 3** การใช้คำเล่นเสียงสัมผัสแสดงบุคลิกภาพของ
คนช่างสังเกตชื่นชมธรรมชาติ **ลักษณะที่ 4** การใช้ภาพพจน์ ได้แก่ ภาพพจน์ที่เกิดจากการเลียน
เสียงธรรมชาติแสดงบุคลิกภาพของคนช่างสังเกตกิริยาอาการและเสียงร้องของสัตว์ และบุคลิกภาพ
ของคนที่สุนทรีย์ชอบฟังเสียงเครื่องดนตรี การใช้อุปมา บุคลาธิษฐาน ที่แสดงให้เห็นบุคลิกภาพ
ของคนช่างสังเกต เปรียบเทียบ ส่วนผลการศึกษา **ส่วนที่ 2** เรื่องโลกทัศน์ที่แสดงบุคลิกภาพของ
ผู้ประพันธ์ พบโลกทัศน์เกี่ยวกับความรักที่แสดงบุคลิกภาพของคนที่ไม่ให้ความสำคัญต่อความรัก
โลกทัศน์แสดงบุคลิกภาพของผู้ที่ยกย่องสถาบันกษัตริย์ โลกทัศน์ของผู้มองโลกแบบสังนิยม
อัตถิภาวะนิยม โลกทัศน์แสดงบุคลิกภาพของผู้ที่รู้สึกคับแค้น ทุกข์ยากลำบาก ผิดหวัง โลกทัศน์
แสดงบุคลิกภาพของคนรอบรู้สนใจประวัติศาสตร์ และพร้อมถ่ายทอดผู้อื่น โลกทัศน์ของคนที่ไม่
พบหลักปฏิบัติที่ดีในชีวิตและพร้อมถ่ายทอดผู้อื่น โลกทัศน์ของผู้ศรัทธาลี้ภัยสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และเชื่อ
ในปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติ และโลกทัศน์แสดงบุคลิกภาพของคนชอบฝันและเก็บความฝัน
มาคิดวิเคราะห์